

Ultimatums Karakter, idet den Forhandling, der har været ført, har været begrænset indenfor et saa snævert Omraade, at Statsministeren maatte kunne forstaa, at indenfor dette kunde der ikke naas en Overenskomst. Derfor har hans Forhandling haft Ultimatums Karakter, og det var det, vi indtrængende fraraadede ham. Naar han gør det, gør han det altsaa med et Mindretal af dette Ting bag sig. Tjenestemændene har efter min Mening stillet sig overordentlig forstandigt ved denne Forhandling. Skønt de med ikke ringe Grund kunde henvise til, at deres Livskaar og de stigende Priser gjorde det overordentlig betænkeligt for dem at opgive noget af deres Løn, har de dog, i Erkendelse af Nødvendigheden af streng Sparsommelighed under de Vanskeligheder, Staten var i, uanset hvorfra de nu kom — dér har Tjenestemændene vel ligesom alle andre forskellige Meninger — erklæret sig villige til at tage deres Del af den Nedsættelse, der var Tale om. Jeg tror, den høje Rigsdag vil paaskønne Tjenestemændenes Holdning ved at slutte sig saa stærkt som muligt til den.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Indtægtsforøgelsen hører det vel til de Forhandlinger, der er Genstand for den sidste alvorfulde Forhandling mellem Venstre og de Konservative, hvorom den ærede konservative Ordførers Tale bar et dystert Bud, den sidste alvorfulde Forhandling, om man kan naa til Enighed om fortsat Samarbejde eller ikke. Indtægtsforøgelsen har de Konservative angivet skulde skaffes paa de indirekte Skatter, og der har vist sig visse Tendenser til at fortsætte den Politik, som Finansministeren har angivet i Forslaget til Toldloven, hvor dette Forslag finansielt byder et større Udbytte end den bestaaende Toldlov, og paa den Maade skaffe sig endnu større Indtægter, end Ministeren har foreslaaet. Det er muligt, at det er en af de Ting, man taler om mellem de to Partier nu i det afgørende Øjeblik. Jeg synes dog, at naar man taler om Indtægtsforøgelse, var det rimeligt at tage i Betragtning et Par Indtægtsafkald, som man har gjort under en urigtig Forudsætning, nemlig den Forudsætning, at Statens Tilstand tillod at gøre det. Man har nedsat Formuesatserne for de højeste Formuer, og man har fritaget Aktieselskaber paa forskellig Maade for en Beskatning, en Fritagelse, som ikke er begrundet i Venstres egentlige finanspolitiske Opfattelse, men som kun kan betragtes som en Indrømmelse til de Konservative, der ogsaa har ført Kravet frem, hvorefter det

blev vedtaget her i Tinget med de to Partiers Stemmer; Bevarelsen deraf afhænger vel ogsaa af Fortsættelse af Samarbejdet. Jeg mener i alt Fald, at der, naar man skal tale om Indtægtsforøgelser, vil være Grund til at sige: i Fjor gav vi Afkald her paa nogle Millioner, som der kan være Rimelighed i at opkræve igen.

Jeg skal saa til sidst sige nogle ganske faa Ord i Anledning af, at det ærede Medlem Hr. Pürschel fremsatte nogle Bemærkninger, hvori han stillede en Skilsmisse mellem de to Partier og et Valg i Udsigt. Det ærede Medlem brugte her to Vendinger, den ene var den, at Partiet nogle Gange havde staaet overfor Muligheden af at kunne fremkalde Valg, den anden var den, at Partiet havde modsat sig Valg. Dette synes at tyde paa, at det ærede Medlem stadig er af den Opfattelse, at en Afstemning her i Tinget, som gav Flertal mod den nuværende Regering eller mod den nuværende Regeringschef eller mod den nuværende Regeringschef og en af hans Kolleger, nødvendigvis vilde betyde Valg, og at altsaa det konservative Parti ved at tilvejebringe en af de Dagsordener, som det ærede Medlem senere nævnte, har afværget dette Valg, har undladt at fremkalde det eller modsat sig det, de to Udtryk, som det ærede Medlem benyttede.

Men dette beror paa en Misforstaaelse; thi i det Øjeblik enten Regeringen eller dens Chef — med eller uden et af dens Medlemmer — er styrtet, beror det ikke paa denne Regeringschef alene, om der bliver Valg eller ej. Det er aldeles ikke sikkert, at Regeringschefen er i Stand til at udskrive Valg; det vil mangfoldige Gange være saaledes, at der i det Øjeblik, Regeringschefen falder, aldeles ikke vil være Tale om Valg; man vil tværtimod fra Kongemagtens Side først og fremmest henvende sig til det Flertal, der sidder, for at raadføre sig med det om Sagen. Og efter min Opfattelse vilde, hvis man havde styrtet den nuværende Regeringschef ved en af de Lejligheder, der har frembudt sig, den naturlige Følge deraf have været, ikke et Valg, men Dannelsen af en anden Regering og, efter min Opfattelse, Dannelsen af en betydelig stærkere Regering. Thi det er dog ganske klart, at en Regeringschef, der har været fulgt af en saadan Række Uheld, hvis hele Ledelse af den økonomiske Politik har været saa svag og saa vaklende, og hvis Ledelse af Bankrekonstruktionspolitikken har været saa angribelig, at endogsaa alle hans Kolleger i Ministeriet har maattet meddele ikke blot deres Parti,